

F. t. l. vedr. beskyttelse af havmiljøet m.v.

20. december 2004, »havmiljøloven«). I medfør af havmiljøloven er udstedt bekendtgørelse nr. 166 af 1. april 1987 om klassifikation og kategorisering, samt udtømmning af flydende stoffer, der transporteres i bulk (udtømningsbekendtgørelsen) samt bekendtgørelse nr. 485 af 15. juni 1999 om udtømmning af olie fra skibe.

Der findes endvidere en række andre miljøregler, navnlig i miljøbeskyttelsesloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001, som senest ændret ved lov nr. 314 af 5. maj 2004) og lov om kemiske stoffer og produkter (jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996, som senest ændret ved lov nr. 315 af 5. maj 2004), der ikke er særligt rettet mod havmiljøforurening, men som efter omstændighederne også vil kunne finde anvendelse ved forurening af havet.

2.4.2. EU-rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe

Blandt andet på baggrund af olietankskibet Prestiges forlis i november 2002 med den deraf følgende omfattende forurening af den spanske kyst, og som led i EU's indsats mod grænseoverskridende kriminalitet, vedtog Rådet for Den Europæiske Union den 12. juli 2005 rammeafgørelse nr. 2005/667/RIA om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe. Kommissionen har den 23. november 2005 besluttet at anlægge søgsmål for EF-domstolen med henblik på annullation af rammeafgørelsen. Sagen skal ses i forlængelse af EF-domstolens afgørelse i sag C-176/03 af 13. september 2005, Kommissionen mod Rådet. Uanset om denne sag måtte munde ud i annullation af rammeafgørelsen, finder Miljøministeriet, at den skærpelse af strafferammen, der er forudsat i rammeafgørelsen, bør gennemføres i dansk ret.

Rådet vedtog samtidig direktiv nr. 2005/35/EF af 7. september 2005 om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser. Rammeafgørelsen og direktivet supplerer hinanden.

Målet med direktivet om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser er at fastlægge en præcis definition af, hvornår der foreligger forurening af havmiljøet og samtidig sikre, at medlemsstaterne foretager den nødvendige efterforskning af havforurening, således at lovovertræderen kan identificeres og retsforfølges.

Målet med rammeafgørelsen er at sikre, at forurening af havmiljøet, som defineret i direktivet, udgør en strafbar handling i alle EU's medlemslande, og at

fastlægge en nedre grænse for strafferammernes maksimum.

I sammenhæng hermed sikres det ved rammeafgørelsen, at der i alle EU-lande kan straffes for medvirken, og at også juridiske personer kan straffes. Rammeafgørelsen indeholder desuden bestemmelser om straffemyndighed (jurisdiktion).

Der skal endvidere efter rammeafgørelsen etableres et varslingssystem mellem EU's medlemslande med henblik på hurtige informationer om eventuel havforurening, sådan at afværgeforanstaltninger bl.a. vedrørende spredning kan iværksættes tidligst muligt. For at sikre, at lovovertræderen retsforfølges, forpligtes medlemslandene endvidere til at give oplysning om forurening til det eller de lande, der har straffemyndighed.

Rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen, herunder lovgivningsmæssige initiativer, såfremt dette er nødvendigt. Rammeafgørelser indebærer således ikke umiddelbar anvendelighed.

Det bemærkes, at Danmark medvirkede ved Rådets vedtagelse af rammeafgørelsen på grundlag af folketingsbeslutning nr. B 83 af 14. juni 2005 om udkast til rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe, hvorved Folketinget forudgående havde givet samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, til Danmarks medvirken ved vedtagelsen.

Folketingets forudgående samtykke var nødvendigt, da rammeafgørelsen som anført nedenfor under pkt. 2.4.3. indeholder bestemmelser, der nødvendigvis ændringer af de gældende regler på området.

Rammeafgørelsen indeholder følgende bestemmelser:

Ud over de enkelte artikler indeholder præamblen til rammeafgørelsen en række betragtninger, som vil kunne have betydning for fortolkningen og anvendelsen af rammeafgørelsen. Præambelen indeholder ingen retligt forpligtende elementer.

Efter artikel 1 finder definitionerne i direktivet om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser anvendelse for rammeafgørelsen. Definitionerne omtales i det følgende i det omfang, de anvendes i rammeafgørelsens øvrige bestemmelser.

Artikel 2 i rammeafgørelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at overtrædelser som omhandlet i artikel 4 og 5 i direktivet om forurening fra skibe og om